

GOŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznie Mk. 5.00. Kwartalnie Mk. 15.00. Za odroczenie dopłaca się 50 fen. miesięcznie.

Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 6.00. Kwartalnie 18.00.

Cena numeru pojedynczego 30 fen.

Redakcja i Administracja w Łodzi:

Piotrkowska 106. Telefon 199.

Telefon w Warszawie 609.

OGŁOSZENIA:

Zwyczajne: 65 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy (na stronie sześć szpalt).

Drobne: 10 fen. za wyraz, najmniej 1.00 Mk.

Nadane: przed tekstem 2 Mk., w tekście 2.50 fen., po tekście 1.50 fen. za wiersz petitowy (str. 4 szp.).

Nekrologi: 1.— Mk. za wiersz petitowy (str. 4 szp.).

Dziś i dni następnych
królowa
kinematografu

Dziś i dni następnych
królowa
kinematografu

Fern Andra Groźne chmury.

w najnowszej kreacji w 5-cio aktowym dramacie

Nad program: **Dziennik Luny Nr. 3.**

Sala Koncertowa.

Dziś, wtorek, dn. 29 kwietnia o g. 8 w.

wygości odczyt

Mieczysław Limanowski

p. tyt.

Walka o duszę polską.

Bilety od 1 do 4 mk. są do nabycia od godz. 4 pp. przy wejściu na salę. 4822

CASINO.

Dziś premiera!!!

patrz ostatnia strona.

„W Polsce panuje spokój“.

Jednogłośnie świadectwa misji zagranicznych podkreślają z wielkim uznaniem i z niemałym podziwem, że w Polsce panuje zupełny spokój, że życie biegnie normalnie, że mimo wielkich klęsk, bezrobocia, głodu i drożyzny, ludność miast i wsi znosi wszelkie cierpienia z poddaniem obywatelskiemu i mrawę z głodu i od chorób, szerzących się nagminnie, czeka cierpliwie lepszych czasów.

Tak mniej więcej wyrażają się członkowie misji w swych oficjalnych oświadczeniach wobec prasy, w interwiewach i w przemówieniach na bankietach. Niewiadomo zaś co donoszą swoim rządowi w raportach poufnych — trzeba to bowiem stwierdzić, że misje owe nie poprzestają na wizytach i bankietach, ale przez swoich agentów wywiadowczych sięgają w głąb życia polskiego i starają się poznać całą prawdę — gdyż po to, a nie na bankiety są one do nas przysłane.

„W Polsce panuje spokój“ — słysząc ten komplement z ust znakomitych gości, wpinja nasza utwierdza się w przekonaniu, że nie nam nie grozi, że cierpliwość

„naszego w gruncie poczciwego ludu“ jest bezgraniczną, i że wszystko idzie wcale nieźle, byleby tylko rząd dbał należycie o wytepienie w Polsce „żydowskiego bolszewizmu“.

Na usprawiedliwienie tej powierzchownej i lekkomyślnej opinii powołują się u nas na niezamącony spokój, panujący u nas od sześciu miesięcy. W spokoju odbyło się usunięcie okupantów, w spokoju powstała republika lubelska, w spokoju rządził rząd Moraczewskiego i w spokoju upadł. Bezkrwawo odbył się zamach stanu prawicy, wśród ładu i porządku odbyły się pierwsze wybory do pierwszego sejmiku. Spokojnie przeszły wybory do rad miejskich, kulturalne były w całym swym przebiegu strajki rolne, których tak się obawiano. Wreszcie w zupełnym spokoju odbywa się pierwszy przymusowy pobór do wojska.

Fakty te mogą przekonać nawet największego burżuazja-strachajkę. Mogą uspić opinie. Mogą wywołać w nas poczucie słusznej dumy narodowej.

To się już dokonało w umysłach. Ołbrzymia większość posłów sejmowych zrywa się i oburza na alarmy, wszczynane przez nielicznych czujnych przedstawicieli ludu. Z lekceważeniem i znużeniem wysłuchuje większość niemitych interpelacji, bagatelizuje sprawy arcyważne w komisjach, powodując upadek wielu wniosków, zmierzających do „ratowania Rzeczypospolitej“. Ratowania? Od czego? Nie jest znowu tak źle, jak to gadają... Jest znacznie gorzej.

Pozory spokoju nie mogą oszukać baczne obserwatora naszego życia. Nie oszukają one milionów ludzi, uginających się pod ciężarem klęsk żywiołowych, zaiste trudnych do usunięcia. A ponadto te miliony ludzi rzucone są na pastwę nie dbałości władz państwowych i na pastwę straszliwych nadużyć, złodziejstw i bezczelnej przemocy lichwy i paskarstwa.

W głębinach życia wro i wzbiera oburzenie i żądza sprawiedliwej kary. Codziennie gromadzą się nowe fakty i wzmagają straszny ciężar, który wreszcie przychyli szalę bezmiernej, zaprawde, cierpliwości mas ludowych. Co będzie wówczas? Ktoś na to odpowie?

I kto za to odpowie? Odpowie za to rząd, który w osobach wyższych swoich przedstawicieli zaniedbał tępienia zła.

Odpowie za to większość Sejmu Ustawodawczego, która nie chciała sięgać do głębin życia narodowego i zatykając uszy przed skargami ludu, broniła stanu wyjątkowego i zandarna.

Odpowie prasa, klamiąca prawdzie życia i usypiająca czujność narodowego sumienia.

Odpowie winny i wreszcie każdy niewinny, który zaprzecza wszystkim okropnościom naszego czasu, bo go one bezpośrednio nie dotyczą, bo jest syty, zadowolony i czuje się bezpiecznym w swoim domowym zaciszu.

Spokój króluje jeszcze w Polsce, ale wisi nad tym spokojem jakaś straszna lawina. Z dnia na dzień gromadzi się żywiołowe oburzenie, wzmaga się żądza na prawo. Jeszcze dziś ludzie znoszą paskarstwo, kradzieże i bezprawie. Dziś jeszcze panują nad zniecierpliwieniem ludu stroniactwa, postawie. Może dziś w duszy znużonego obywatela Polski tkwi jeszcze ostatnie źdźbło nadziei narychią odmianę. Co będzie jutro?

Strach pomyśleć o tym jutrze, gdy się widzi i gdy się wie, ile klęsk i zbrodni gnieździ się w dniu dzisiejszym, pod złudną osłoną spokoju — który panuje w Polsce.

R. I. W.

Towarzysz Lenin i car Piotr Wielki.

Na łamach „Berliner Tageblattu“ dr. Paul Nathan zamieszcza pod powyższym tytułem szereg ciekawych uwag, przeprowadzając paralelę między tymi dwoma bądź co bądź wielkimi mężami Rosji.

Piotr Wielki jest w rzeczywistości dość niepodobny do Lenina. Jeden z nich był genialnym barbarzyńcą na przełomie 17 i 18 wieku, był on urodzony dla tronu. Drugi zaś — to ukrywający się rosyjski spiskowiec dni dzisiejszych, który uciekł zagranicę przed nielitością pięścią caratu. Piotr był, mimo niezbyt silnego ciała, pełen kipiącej siły życiowej i twórczej; dla niego i fizyczna praca była źródłem przyjemności. Lenin jest naturą literata współczesnego. Piotr miał nadzwyczajną skłonność do życia praktycznego. Nie działał on według oderwanych teorii; kierowały nim zawsze rozważenia bezpośredniej użyteczności.

Lenin należy do tych „prostokątnych myślicieli“, którzy tak często rozwijają się w cieniu teorii Marksa; chociaż nie jest on pozbawiony pewnego sprytu przystosowawczego, charakterystycznego dla słowiańskiej natury. Nikt ze znających bliżej Lenina nie odmawia mu przyzwyczajenia obywatelskiej. Piotr znajdował zawsze przyjemność oglądać przestępcę

spirytusem i zapalić na nim szaty. Tu brutalny czelek siły z przeszłości; tam nowoczesny konspirator kawiarniany. Ale w jednej rzeczy są oni sobie równi. Obydwaj pielęgnują w swej duszy ideał wielkości Rosji i stanowiska, jakie ich ojczyzna ma zająć w świecie.

I co jest najcharakterystyczniejsze, to że ostatecznie obydwaj zmuszeni są stosować jednokowe środki, aby zbliżyć swój ideał do urzeczywistnienia.

Piotr jest typem oświeconego despotyzmu 18 stulecia, a Lenin chce ten oświecony despotyzm w dwieście lat później znów w życie wprowadzić. Jeden z wysokości tronu, którego ceremonjały nie go nie obchodzily; drugi z roztrzaskanego tronu, nad którym wisi frygijski kółpak; obydwaj przekonani — a to jest najważniejsze — że tylko żelazna ręka dyktatora może doprowadzić Rosję do tego, czego oni się od niej spodziewają; według jednego do wielkości mocarstwa uropejskiego, według drugiego do przedniej straży socjalizmu wszechświatowego.

Skandal.

(W. B. K.) Organ socjalistów francuskich „L'Humanite“ w artykule p. t. „Skandal“ występuje nader gwałtownie przeciwko zamiarowi mianowania przez rząd polski na stanowisko ambasadora Republiki Polskiej w Paryżu hr. Maurycego Zamojskiego, nazywając go „slugą ustroju carskiego“ i twierdząc, iż człowiek ten przez rusofilstwo swe szkodził zawsze sprawie niepodległości Polski. Pismo to w dalszym ciągu artykułu krytykuje też ostro zamiar powierzenia jakiegokolwiek stanowiska w ambasadzie polskiej w Paryżu Erazmowi Piłtowski, który jako twórca stroniactwa realistów, był zawsze ugodowo usposobiony wobec ciemiężców Polski carskiej Rosji.

Pogromy żydowskie na Ukrainie.

Ukraińcy urządzili w ostatnich czasach następujące pogromy żydowskie:

- 1) W Żytomierzu, gdzie za pierwszym razem zginęło 100 osób, za drugim 1500 osób.
- 2) W Płoskirowie zginęło około 4000 osób.
- 3) w Miropolu,
- 4) w Dubnie,
- 5) w Berdyozowie.

Po raz pierwszy w Łodzi! **Grand Kino** 72 PIOTRKOWSKA 72 Po raz pierwszy w Łodzi!

Czarodziejskie oczy

Wspaniały dramat japoński w 5 cz., rozgrywający się na tle przepięknych pejzażów „Krainy słońca i kwiatów jabłoni“ ze słynną tragiczną japońską

TAKKA-TAKKA

roli głównej.

NAD PROGRAM:
Przyjazd gen. Hallera do Warszawy.

Licytacje przymusowe.

W czwartek, dnia 1-go maja 1919 r., odbędą się następujące licytacje za gotówkę:

Między godz. 8—12 przed poł.

- Przy ul. Łotomierskiej 5: lustro;
 „ Brzezińskiej 24: serweta;
 „ Łagiewnickiej 4: zegar;
 „ Keima 10: kredens kuchenny, lampa;
 „ Ogrodowej 20: zegar;
 „ Północnej 21: stolik;
 „ Nowomiejskiej 15: szafa sklepowa;
 „ Średniej 4: konsolka;
 „ Nowomiejskiej 24: lustro
 „ 26: kredens kuchenny;
 „ Zgierskiej 5: beczka mydła;
 „ 16: szafa, kredens kuchenny;
 „ 30: lustro, 2 pary firanek;
 „ 36: etażerka;
 „ Dębowej 4: urządzenie sklepowe;
 „ 18: syfon miedziany;
 „ Podrzecznej 20: serweta pluszowa;
 „ Zawadzkiej 7: 3 krzesła;
 „ Podrzecznej 29: zegar, sztyl białozłoty;
 „ Zgierskiej 36a: waga stołowa;
 „ Nowy Rynek 7: lustro;
 „ Południowej 2: pianino;
 „ Średniej 33: nocny stolik;

Między godz. 12 — 5 po poł.

- Przy ul. Wschodniej 20: lustro;
 „ 30: lustro;
 „ 41: bieliźniarka;
 „ Widzewskiej 73: szafa;
 „ Cegielnianej 15: umywalka;
 „ 45: otomana, kredens;
 „ 54: kanapa;
 „ 62: kredens;
 „ 64: szafa, otomana;
 „ Dzielnej 2: kredens, kanapa, kasa, lustro, otomana,
 „ zegar, kredens, stół, 8 krzesła, szafa, u-
 „ mywalka i inne;
 „ Dzielnej 22: zegar, maszyna do szycia, kanapa;
 „ 25: 2 wyścigaczki;
 „ Piotrkowskiej 33: 2 szt. towaru;
 „ 64: kredens;
 „ 66: tremo;
 „ 79: szafa;
 „ 82: krzesło;
 „ 88: lustro;
 „ Konstanyńowskiej 75: temo;
 „ Pasaż Szulca 3: kredens;
 „ 19: kanapa;
 „ 38: zegar;
 „ Zachodniej 68: 2 koldry pluszowe;
 „ Zawadzkiej 21: 2 koldry pluszowe;
 „ 22: tremo;
 „ 40: 2 pary firanek;
 „ Wólczańskiej 15: stolik;
 „ Długiej 61: dywan;
 „ Benedykta 20: 4 czapki uczniowskie;
 „ Andrzeja 54: szafa;
 „ Długiej 72: bieliźniarka.

W piątek, dnia 2 maja r. b. odbędą się następujące licytacje za gotówkę:

Między godz. 9 — 2 po poł.

- Przy ul. Piotrkowskiej 245: otomana;
 „ Widzewskiej 205: szafa;
 „ Karola 20: bieliźniarka, kredens, lustro;
 „ N-Senatorskiej 4: lustro;
 „ Gubernatorskiej 17: komoda, 12 ram;
 „ 15: szafa;
 „ Grabowej 19: kredens kuchenny;
 „ Główniej 48: kasa, 2 biurka, 2 krzesła, 2 lampy;
 „ Piotrkowskiej 211: kredens, bieliźniarka;
 „ Kątnej 56: lustro;
 „ Kilńskiego 78: biurko;
 „ Nawrot 33: szafa.

Między godz. 3 — 5 po poł.

Przy ul. Szosa Konstanyńowska nr. 17: stół;
 Miejski Urząd Sekwestacyjny.
 Łódź, dnia 28 kwietnia 1919 r. 984-1

Fabryka Tektury Smółcowej
M. Fajn i S-ka
 Łódź, ul. Juliusza № 15

poleca tekturę smółcową (do krycia dachów) we wszelkich ilościach i gatunkach oraz smółkę i masę klejną.

MYDŁO w najlepszym gatunku
 № 1 mk. B.— oraz № 2
 szare mydło, soda,
 krochmal oraz świece i wszelkie dodatki do prania sprzedaje
 się po cenie zniżonej tylko — w mydlarni DRUCKERA, Nowomiejska № 19,
 Proszę się przekonać. 250-2 W Halii—sklep № 3.

SWIERZBĘ leczy radykalnie SKABIODERMA MOTOR

Uzdrowisko „RADOŚĆ“ pod Warszawą
 tuż obok lasów wilanowskich hr. Branickiego
Pensjonat „Polanka“
Jakubowej Lande
 Miejscowość sucha lecznicza. Duże słoneczne pokoje z werandami w 6-omorgowym parku, wśród lasu.
 Własny zakład wodolecznicy pod kierunkiem lekarza. Kąpiele kwasowęglowe, ciepłociągowe itd. Doskonała i wykwińska kuchnia.
 Pół godziny od Warszawy, 9 pociągów dziennie. Blisze wiadomości w Łodzi, **Al. Kościuszki 93** od 4 do 6 pop. 727—6

Pierwszorządna Pracownia Ubiorów Damskich

Poleca się Sz. Paniom.
 Wykonywa wszelkie **kostiumy i palta** podług ostatnich modeli, solidnie, szybko i po cenach przystępnych.
Piotrkowska 82.

Stenografia systemu Stolze-Schrey'a:
 jest najbardziej rozpowszechniona w Europie, jest najłatwiejsza w piśmie i czytaniu. Wyszły z druku:
 1) **Podrecznik Stenografii Polskiej** systemu Stolze-Schrey'a.
 2) **Słowniczek skrótów specjalnych**, opracował St. Hameczyk w Warszawie.
 Wykładana w Łodzi na kursach handlowych **Miny Buchholcowej, ul. Przejazd № 20.**
 Dnia 2 maja rozpoczynają się nowe wykłady. 857—3

Maszyny do szycia
 krawieckie, szewskie, rymarskie, mezeżkowe do dziergania, jak również wszelkie specjalne do przemysłu fabrycznego. Urządzenia motorowe. Części, igły i reparacja.
Maszyny do nawijania nici.
S. PERŁA, Łódź,
 ulica Piotrkowska № 69, w podwórzu.

B. Jankowski i Z. Lewartowicz
Współcześni Działacze Polityczni
 — Polscy —
 Mała encyklopedia. Niezbędna dla każdego inteligentnego Polaka książka podręczna, zawierająca około 175 życiorysów najwybitniejszych mężów obecnej epoki. 838—3
 Do nabycia we wszystkich księgarniach.

INSTYTUT ELEKTROLECZNICZY
 przy lecznicy „UNITAS“, Pusta № 19,
 — pod kierunkiem Dr. N. Goldbluma. —
 Elektryzacja, d'Arsonvallizacja, Diathermia, kąpiele elektryczne, wodne, czterokomorowe i inne.
 — Godziny przyjęć: od 10—11 rano i od 6—7 wiecz. — 24.

KAPS Tępcie szczyry i myszy!
 „Kaps“ jedyny radykalny i wypróbowany środek tępi bezwzględnie
Szczyry i myszy
 „Kaps“ ze względu na swe wybitne własności i uznanie wielu powag naukowych, znalazł szerokie zastosowanie w każdym gospodarstwie domowym, handlu, przemyśle, leśnictwie, ogrodnictwie, składach żywnościowych etc.
 ■■ Żądać w aptekach i w składach aptecznych. ■■

RYDWAN
 DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SZTUCE, LITERATURZE I KULTURZE WYCHODZI W WARSZAWIE POD REDAKCJĄ
Cezarego Jellenty
 PRZEDPŁATĘ PRZYJMUJĄ I NUMERY POJEDYNCZE SPRZEDAJĄ WSZYSTKIE KSIĘGARNIE W ŁODZI.
 ADRES ADMINISTR. GŁÓWNEJ: KSIĘGARNIA E. WENDE, WARSZAWA, KRAK. PRZEDM. № 9.
 REDAKCJA: WARSZAWA, KRAK. PRZEDM. 18.
 889—4

Solec Sezon od 20 maja do 20-go września.
 Zakład wód mineralnych Siarczano-Słonych
 znanych ze swej skuteczności w reumatyzmie, artretyzmie, chorobach skórnych, nerwowych, przymocie.
 Kąpiele, błotne, słoneczne, hydroterapia.
 Ceny utrzymania niższe, niż w innych miejscowościach kraju. Dojazd przez st. Kielce, skąd 65 wiorst szosą, samochodem i kołmi, lub przez st. kolei galicyjskich, Szczucin, skąd 15 wiorst do Solca. Szczegóły i prospekty wysyła gratis Zarząd Solca, poczta Stopnica, ziemi kieleckiej. 144—6

Dr. M. Krotowski
 wznówił przyjęcia chorych
Dzielna nr. 2a.
 Godziny przyjęć: rano 9—10, pop. 4—6. 3922-12

Dr. Bolesław Kon
 Choroby uszu i nosa, gardła i chirurgja.
 Piotrkowska Nr. 113, do 10 pól rano i od 4 — 6 p. p. 9177—14

Dr. Leon Oeser
 z Petersburga.
 Choroby uszu, nosa i gardła
 Przyjmuje oprócz niedziel od 5-ej do 7-ej wiecz.
Dzielna № 37.
 808—5

Dr. med. W. Kotzin
 UL. PIOTRKOWSKA 71
 Choroby serca i płuc
 drzyjmuje od godz. 10—11 rano i od 4 — 6 pp. 1098—10

Choroby skórne, weneryczne i niemoc płciowa
Dr. S. Śewkiewicz
 Konstanyńowska 12
 Przyjmuje od 9—1 i od 6—8 w. dla pań od 5—6 po poł. 2238—01

Dr. Szumacher
 choroby skórne i weneryczne.
 Godz. przyjęć: od 4 do 7, w niedziele i święta od 11 do 1-ej.
Benedykta № 1.

Dr. L. Prybulski
 Choroby skórne, weneryczne, moczopłciowe i niemoc płciowa.
 Godz. przyjęć od 9—2 i 4 1/2—8 w. dla pań od 5—6.
Zawadzka № 1, róg Piotrk.
 9313—15-1

Dr. Ludwik FALK
 Choroby skórne i weneryczne
 przyjmuje od 10—12 r. i od 5—7 pp.
NAWROT 7. 781—4

